

ПРОБЛЕМИ ФАЛЬСИФІКАТУ В БУДІВНИЦТВІ

ФАЛЬСИФІКАТ ТА «БЕЗКОНТРОЛЬ» ЯКОСТІ
ЯК ЛАКМУС ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

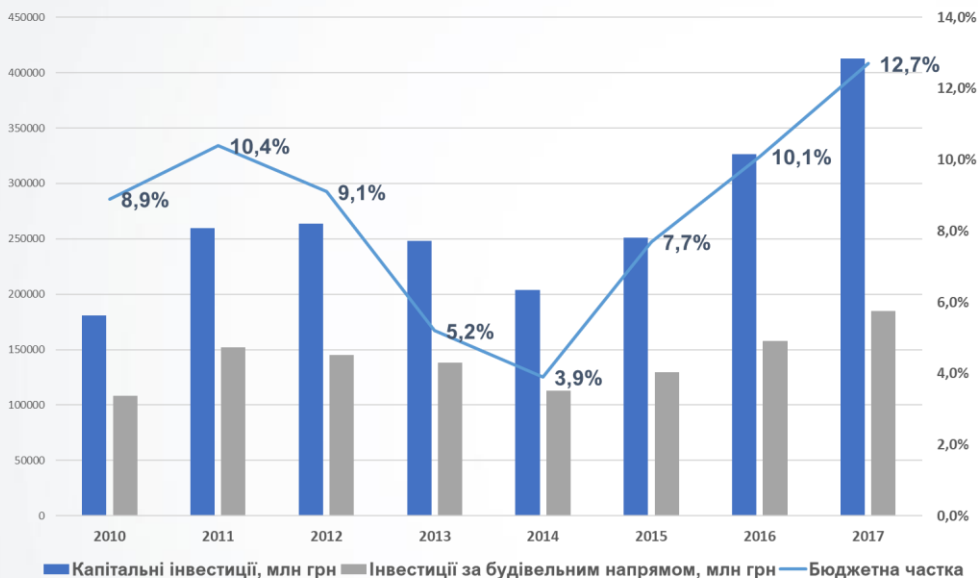
Олена Шуляк

*керівник сектора будівництва
Офісу ефективного регулювання BRDO*

ДЕРЖАВА І БУДІВНИЦТВО

Будівництво і капінвестиції в Україні*

Частка держави та МОВ в капітальних інвестиціях:

14,3 млрд грн за кошти державного бюджету
3,5% від загалу

38,2 млрд грн за кошти місцевих бюджетів
9,2% від загалу

44,8%

частка будівництва у капітальних інвестиціях у 2017

~220'460

зафіксовано процедур за сектором будівництва на майданчику PROZZORO у 2017

87,5%

частка робіт у тендерах з будівництва на майданчику PROZZORO у 2017

* За даними Держстату.

FORBIZ
Створення кращого бізнес-середовища

ДЕРЖАВА ЯК ЗАМОВНИК

Тендерні процедури поширюються на:

 Замовників (за ЗУ «Про публічні закупівлі»*)

 При спорудженні об'єктів за:

- *бюджетні кошти*
- *кошти державних і комунальних підприємств, установ, організацій*
- *кредити під державні гарантії*

Цілі та досягнення:

Мінімальна ціна

Стандартизація закупівель

Контроль процедур

~~**Якість та
ринкові умови**~~

~~**Боротьба з
фальсифікатом**~~

Наслідки:

 Заміщення якісних матеріалів

 Втрати виробників матеріалів

 Кошторисне маніпулювання

 Корупція

FORBIZ
Створення кращого
бізнес-середовища

* У тлумаченні ЗУ від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі» (стаття 1)

ВПЛИВ НА КАДРОВИЙ РЕСУРС

Наслідки регулювання заробітної плати:

- Неможливість залучення кваліфікованих виконавців
- «Компенсація» різниці плати за роботи за рахунок вартості матеріалів
- Втрата бюджетних надходжень через вимушену «ЗП в конверті»
- Зниження привабливості будівельних професій в Україні

Заробітна плата:

46%
трудомих мігрантів
працюють в
будівництві

* За даними аналізу 4430 вакансій на порталі work.ua

ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ

Наслідки домінування ціни над якістю:

- Ігнорування стандартів та використання ТУ під конкретну продукцію
- Використання матеріалів, що не відповідають вимогам безпечності та довговічності
- Неконкурентність виробників якісних матеріалів за стандартами
- Фальсифікат та контрафакт

Стандарти vs ТУ:

* За даними Мінекономрозвитку (9 місяці 2017)

«СХЕМНИЙ» НАСЛІДОК (приклад)

Урядова програма
«теплих кредитів»

900 млн грн
2016

818 млн грн
2017

400* млн грн
2018

Статистика:

90%
постачальників
продукції та послуг
ФОП

70%
незадовільна якість
конструкцій та
монтажу**

Наслідки:

Неможливо ідентифікувати виробника (низька якість документації)

Продукція не відповідає стандартам

Відсутність контролю за якістю

РИНКОВИЙ НАГЛЯД ЗА БУДІВЕЛЬНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

**ЧИННЕ ЗАКОНОДАВСТВО МІСТИТЬ
СУПЕРЕЧНОСТІ, ЯКІ ПРИЗВОДЯТЬ ДО:**

Дублювання функцій органів нагляду

Неможливості однозначного визначення єдиного органу

Блокування ринкового нагляду за будівельною продукцією

ПРОБЛЕМИ РИНКОВОГО НАГЛЯДУ

Формальний підхід

застосування заходів ринкового нагляду
при відхиленнях, які не створюють загрози

застосування заходів ринкового нагляду без врахування
об'єктивного невиконання вимог законодавства

Не проведення оцінювання ризиків

Відсутність відповідальності органів сертифікації

Загальна недосконалість законодавства

Відсутність співпраці з суб'єктами господарювання

Відсутність дієвих інструментів контролю

Приклад: санкція за перешкоджання інспектору – 340 грн

РІШЕННЯ: ПИТАННЯ ДО ОБГОВОРЕННЯ

Запровадження обов'язкових процедур, що полегшують ідентифікацію продукції

Реалізація постійних заходів ринкового нагляду за якістю

Заходи ринкового нагляду (перевірки, контроль)

здійснювати із залученням експертів (професійних галузевих об'єднань, асоціацій)

Встановлення диференційованих санкцій за порушення:

ВИРОБНИК – тимчасове позбавлення права участі в тендерах

ВИКОНАВЕЦЬ ПРОЕКТУ

позбавлення кваліфікаційного сертифікату

ТЕХНІЧНИЙ НАГЛЯД

Запровадження оперативного механізму вилучення з обігу продукції, що не відповідає стандартам якості

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!**

FORBIZ
Створення кращого
бізнес-середовища

